

Parashat Acharei Mot / Shabbat Machar Chodesh

Chaveriem,

Eerst wil ik stilstaan vrienden bij onze positie vandaag, want we zijn immers onderweg van Pesach naar Shavuot. Daarom tellen we de omer. Pesach betekent dat we bevrijd zijn uit de slavernij. Maar voor welk doel zijn we bevrijd? Wat gebeurde bij de Sinai? Am Yisra'el kreeg de Torah – Mattan Torah. Maar weten we ook wat dit inhoudt? Hoe ziet JHWH Am-Yisra'el? Als een Am-S'gulah, een schat van een volk; m.a.w. Zijn schat van een Vrouw. HaKadosh Baruch Hu ging daar een huwelijksverbond aan en Vrouwe Yisra'el was de bruid. En wat is dan de Torah? Het huwelijkscontract – het kostbare bezit van een getrouwde vrouw, want daarin belooft haar man om er altijd voor haar te zijn, voor haar te zorgen, haar te beschermen, in haar onderhoud te voorzien, enz. Is het ons al een wonder geworden dat we mogen terugkeren tot de Torah? Profetisch gezien is Shavuot pas vervuld als de graanoogst van Opb. 14:14-16 binnen is. Dit is de verzameling van de 12 stammen van Israel. Paulus noemt dit in Rom. 11:26: op die manier zal “gans Israel”- dit is ‘alle 12 stammen’- gered worden, d.w.z. gered uit het oordeel over deze ondergaande wereld. Want dan begint de bruiloft van het Lam. Om die 12 stammen te verzamelen is de Ruach uitgestort op het Pinksterfeest in Yerushalayim.

Acharei Mot

Het was een daad met onvoorstelbaar grote gevolgen; ik bedoel de overtreding van Gods bevel door onze eerste voorouders in Gan Eden. Elohiem wandelde met de mens als een vriend met zijn vriend. Maar plotseling was dit voorbij: volgens de parafrase in de Targum hoorden Adam en zijn vrouw (Ishah in Ivriet) de voetstappen van de Memra, ofwel ‘de voetstappen van het Woord’ en zij verborgen zich tussen de bomen van de tuin. De speciale relatie tussen JHWH Elohiem en de mens was verbroken.

Maar JHWH Elohiem liet het hierbij niet zitten. We lezen in Gen. 3:9:
En JHWH Elohiem riep Adam en zei tot hem: waar ben jij?

וַיִּקְרָא יְהוָה אֱלֹהִים אֶל-הָאָדָם; וַיֹּאמֶר לוֹ, אַיֶּכָּה:

Vayiqra JHWH Elohiem el-Adam, wayomer lo, ayekkah.

Deze tekst begint dus met hetzelfde woord als het boek Leviticus, Vayiqra. Dit is meteen ook de naam van dit boek. Maar volgens de chumash eindigt het woord ‘vayiqra’ in het boek Leviticus op een kleine letter alef. Waarom deze kleine letter alef? De wijzen van Israel wijzen hierbij op de nederigheid van Mosheh Rabbenu. Er is echter ook een uitleg alsof het hier om een apart woord gaat, nl. het woord ‘alef’. Want het woord alef betekent ‘onderwijzen’ en zegt deze rabbijn: het impliceert dat wij moeten streven om klein te zijn en nederig. Niemand is beter geschikt om ons deze les te leren dan Mosheh, die niet alleen de grootste van de profeten is (van de Tenach, FV), maar ook de nederigste mens die ooit geleefd heeft. (Rabbi Simcha Bunim Bonhart of Peshischa - 1765-1827)

Als we verder lezen dan zegt Lev. 1:2 dat ‘een mens’ geroepen wordt, hij mag naderen. Het Hebreeuws heeft hier ‘Adam’. De wijzen merken bij vers 2 op: gewoonlijk refereert de Schrift aan een offeraar als ish - איש, een man. Het woord Adam refereert aan de eerste Adam. Hij was bang om JHWH te ontmoeten en werd uit Gan Eden verbannen. Hier is het omgekeerd, Adam wordt geroepen. Hij mag naderen via het naderingsmiddel – korban – wat JHWH geeft. Echter, in combinatie met de kleine alef in het eerste woord van het boek Vayiqra leren we dat nederigheid/ ons klein opstellen, een voorwaarde is om echt te kunnen naderen. Hoogmoed dreef ons weg uit Gan Eden, nederigheid is een voorwaarde om weer bij JHWH te kunnen komen. Ons klein maken, om God gehoorzaam te zijn, om weer in relatie met Hem te komen. Deze nederigheid leert ook de instructie voor Yom haKippurim via de verootmoediging, zie 16:29 en 31. We vinden ditzelfde in Lev. 23:27, 29

en 32. Deze verootmoediging is niet alleen richting JHWH, maar ook jegens elkaar en zeker ook richting onze Joodse broeders.

Het ultieme naderen tot JHWH vinden we in het ritueel op Yom haKippurim. De Kohen hagadol mag naderen tot de troon van JHWH op aarde. Tegelijkertijd moet hij jaarlijks een dienst van ontzondiging uitvoeren, opdat JHWH onder Israel kan blijven wonen.

Acharei Mot

Het is opmerkelijk dat de instructies voor Yom haKippurim beginnen met de dood van de 2 zonen van Aharon. Dit is voor altijd een waarschuwing. Ook in de Brit Chadashah wordt ditzelfde met veel woorden herhaald. We lezen bv. in Hebr. 12:29: *“Want onze God is een verterend Vuur”*. Pas dus op en neem Gods instructies serieus.

De dood van Nadav en Avihu vinden we in Lev. 10 en hier in Lev. 16 wordt het weer vermeld. Waarom staat de instructie voor Yom haKippurim niet in Lev. 11? Waarom de vijf hoofdstukken ertussen? Wat leren deze vijf hoofdstukken ons? Deze vijf hoofdstukken leren ons nadrukkelijk dat de onreine mens niet mag naderen tot de Levende, de Heilige, de Reine, de Waarachtige God. Daarom de reinigingsinstructies voor de mens. Opmerkelijk dat in Hebreeën 12 geregeld het woord ‘Paideia’ gebruikt wordt. De SV vertaalt dit in kastijding, maar het is meer: het is de hele training en opvoeding van kinderen, inclusief de training en zorg voor het lichaam. En de kastijding is het strengste middel om fouten te corrigeren. Hierin zien we dat het zgn. NT net zo streng is als de Torah als het om de opvoeding van Gods volk gaat.

Laten we Hebr. 12:18-29 lezen

Bedroef Gods Geest niet

Het voorschrift voor Yom haKippurim is ingesteld zodat JHWH onder Zijn volk kan blijven wonen. Want zoals Lev. 11 t/m 15 ons leren, het is een strijd om te waken over onze reinheid. Allerlei dingen die wij heel gewoon vinden, passen zeker niet bij de Bron van Leven. Denk aan de dood... Als wij bij een sterfbed zijn geweest, dan kunnen we niet zomaar naderen tot Hem die in waarheid het Leven is. Daarom al die rituelen om ons te reinigen en te heiligen. Wat zien we b.v. allemaal in de huidige verziekte samenleving? Hoeveel is er dat onze ziel bevlekt. Hoe vaak moeten we ons hoofd niet omdraaien vanwege een vrouw met weinig kleding of met zulke strakke kleding dat haar lichaamsvormen duidelijk te zien zijn. Dan denk ik aan bv. reclame posters.

De reinheid van ons hart vrienden moeten we bewaken, door te letten op wat we zien, door te letten op wat we eten, waarmee we ons kleden, enzovoorts. Orthodox Joodse kinderen leren al heel jong om niet te kijken naar plaatjes die niet kosher zijn.

Want laten we goed beseffen, het gaat niet om mijzelf, maar opdat de Heilige Geest – de Ruach haQodesh – in mij niet bedroefd wordt en zich terugtrekt. (Ef. 4:30)

Yom haKippurim

Omdat er geen mens is die niet zondigt, heeft God aan Israel de Yom haKippurim dienst gegeven, om de Mishkan te ontzondigen. We lezen in Lev. 16:16-17: *“Zo moet hij over het heiligdom verzoening doen vanwege de onreinheden van de Bnei Yisra’el en vanwege hun overtredingen, overeenkomstig al hun zonden. Zo moet hij ook doen met de tent van ontmoeting, die bij hen staat, te midden van hun onreinheden. Geen enkel mens mag in de tent van ontmoeting zijn, als hij er binnengaat om in het heiligdom verzoening te doen, totdat hij naar buiten komt. Zo moet hij verzoening doen voor zichzelf, voor zijn gezin en voor heel de gemeente van Israëel.”*

Voor het verzoeningsritueel zoals dit werd uitgevoerd in de 2^e Tempel verwijs ik jullie naar het artikel in Melach haArets nr. 5 mei-juni 2019: ‘Grote Verzoendag in de Tempel’. Hiervan heb ik een aantal kopieën gemaakt.

Vorbereiding ontmoeting Yeshua

Chronologisch valt Yom haKippurim na Bazuinendag en voor Sukkot. Profetisch gezien geloof ik dat

Yom haKippurim ons leert hoe we ons moeten voorbereiden op de ontmoeting met Yeshua. Dit is ook een reden waarom we in deze tijd de Torah terug krijgen. De dienst van de Verzoendag is een voorbeeld vrienden hoe wij ons dienen af te stemmen op de ontmoeting met Yeshua haMashiach. Dit was niet alleen de zorg die Paulus had over de gemeenten, maar Yeshua zelf heeft ons geleerd, zeggende: *“Waakt dan te allen tijde, biddende, dat gij moogt waardig geacht worden...”*. Daarom wil ik jullie oproepen om Hebr. 12 je eigen te maken: laten we afleggen alle last en de zonde die altijd voor ons klaar staat, en laten we met volharding de wedstrijd lopen. Richt op de trage handen en de slappe knieën, en maakt rechte paden voor jullie voeten. Jaag de vrede na met allen en de heiligmaking, zonder welke niemand de Heer zal kunnen ontmoeten.

Verband met Wederkomst Mashiach

De betekenis van het boek Vajiqra – ‘en Hij riep’, en alle instructies daarin gegeven i.v.m. het naderbij komen bij JHWH, leren ons hoe wij richting de Wederkomst behoren te leven. Dit wordt onderstreept door het boek Ivriem/ Hebreeën. Ivrie/ Hebreeër betekent: iemand van de overkant. Zoals Avraham Avinu de oude wereld achterliet en God volgde. Daarbij stak hij de rivier de Eufraat over en werd een Ivrie, een Hebreeër. Ook wij worden opgeroepen om het oude achter te laten en ons te richten op wat voor ons ligt. Fil. 3:14: *“Maar een ding doe ik, vergetend hetgeen wat achter is, en mij uitstrekkend tot dat wat voor mij ligt, jaag ik naar het doelwit, om de prijs van Gods roeping te ontvangen, die van boven is door Mashiach Yeshua.”*

Maasbracht, 29 Nisan 5779, 04-05-19
Baruch ben Zvulun